

משלהן שלמה

עיונים ושו"ת בפרשה מבית מדרשו של
הגאון הניקא הרב שלמה יהודה שליט"א

פרשת ויצא

(ויצא) כתב, שכל זה הראהו הקב"ה בחלום שכל אר"י מתקפלת תחתיו, וכמו עניינו של סולם. ע"כ.

היכן מצינו שהתפלל יעקב ערבית מוקדמת מבעוד יום

כתב בתפארת יהונתן (כט, א) שהרי יצחק חשש שמא יסתלק בפסח. ולכן בכל שנה בערב פסח היה יעקב ירא שמא הגיע קיצו של יצחק למחר, וכשברח מעשיו היה זה בערב פסח, קפצה לו הארץ והגיע קודם שקיעת החמה להר המוריה והתפלל שם מעריב מבע"י (דברע"ש וי"ט לכ"ע מותר. וי"ל הטעם שחלבי חול אין קריבין בשבת וי"ט). ובליל פסח נתגלה עליו השי"ת ואמר לו אל תירא ושמתוך ככל אשר תלך, סימן לבנים שיהיה ליל שמורים. ולמחרת לא רצה לילך חוץ לתחום, אך איתא, דאין תחומין למעלה מעשרה, ונ"מ להולך ע"י קפיצה, ולכן הלך ע"י קפיצת הדרך.

איך יעקב יצא חוץ לתחום ביום טוב

לפי מה שכתב בתפארת יהונתן (בראשית כט, ב), שיעקב אע"ה יצא והגיע לחרן ביו"ט של פסח, יש לשאול דכיון שהאבות הקדושים קיימו כל התורה, כיצד יצא יעקב אבינו לדרך ארוכה מהלך ימים רבים ביום טוב עצמו, כמבואר בתוה"ק שהשכים בבוקר לדרכו. ונראה שאדרבה לכן מבואר מדוע קפצה לו הארץ, כדי שלא יהא בכך איסור תחומין, וכן איסור רכיבה על גבי בהמה וכדו'. ויתכן שהיה כפי מה שכתב בס' אמרי נועם מדזיקוב (מועדים שו"ת תשובה ד), שיעקב אע"ה ירד למצרים בליל הפסח, ואע"ג שקיימו כל התורה מ"מ יעקב יכל לנסוע גם ביו"ט, לפמ"ש בתשו' מהר"ם בר ברוך (ס' שצ. בתשובה מאת ר"ש בר אברהם) וז"ל: אשר שאלת למ"ד בשבת ניתנה תורה, איך חזרו לאחוריהם י"ב מיל. הא לא קשיא אפ"ל למ"ד תחומין דאורייתא, שהרי היו מוקפין ענני הכבוד, והיו כמחיצת בני אדם וכו', ואף דעננים של עכשיו אינם נחשבים כממש, עננים שלהם שהקיפם הקב"ה שאני, ע"כ. וכיון שהשי"ת הביטח ליעקב "אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה", הרי שהקב"ה כביכול נסע עם יעקב למצרים, וכמו שהעלה את בני ישראל בשעת הגאולה, וא"כ כמו שבשעת הגאולה ענני הכבוד הקיפום, כמו"כ ירד יעקב למצרים עם ענני הכבוד, למען תהיה ירידת מצרים שוה במדרגה כמו העליה. ולכן לא היה שם איסור תחומין, כמו אצל הר סיני. עכ"ל. ואפשר שגם קפיצת הדרך שנעשתה ליעקב, היתה בליווי ענני הכבוד, שהם סימן לשכינה הנמצאת עימו.

איך נטל בידו מאבני המקום והרי אבנים מוקצה הם ביום טוב

מכיון שהיה זה יו"ט של פסח, (ואבותינו כידוע קיימו כל התורה). ויש לומר דאדרבה לכן כתיב ויקח "מאבני המקום", לומר שלקח אבנים מיוחדים של המקום, שאינם מוקצה, וכדאיתא בפרקי דר"א (פרק לה), לקח יעקב י"ב אבנים מאבני המזבח שנעקד עליו יצחק אביו, וישם אותם מראשתיו באותו מקום וכו'. ע"כ. אך לפ"ז צ"ל שידע שהם אבנים מיוחדות. וכן צריך לומר שעשה כן באופן שאין בזה משום איסור בונה.

האבות הקדושים היו יחד 15 שנה ולמדו בכל יום 15 שעות תורה

כתב בספר גימטריאות לרבינו יהודה חסיד, שט"ו שנים היו האבות ביחד בעולם הזה, ולמדו תורה ט"ו שעות בכל יום ולילה, וזה היה יסוד קיום העולם. ובזכות זה נתקיימו כל העולמות. (והביאו החיד"א מכ"י ישן בשם ר"י החסיד בחומת אנך פ' נשא, וכן בפני דוד). ושלכן הקריבו הנשיאים ט"ו קרבנות. ויען שעולם הזה ועולם הבא נבראו בשם י"ה, לכן רצה הקב"ה שאבות העולם שהם יסודות עיקריים לעוה"ז ולעוה"ב יעמדו ט"ו שנים כמספר שם י"ה וגם ילמדו תורה ט"ו שעות בכל יום ליסוד העוה"ז ועוה"ב שנבראו בשם י"ה. [ובס' טועמיה חיים לר' יוסף חיים ילזו הביא, שכנגד זה אומרים בכל יום ט"ו ויין באמת ויציב. ועוד הוסיף מרן החיד"א, שכנגד זה יש ט"ו תיבות בברכת כהנים. וכע"ז כתב כבר בסידור הרוקח (ברכת כהנים): "ברכך וגו" ג' תיבות, וט"ו אותיות. כנגד ג' אבות, והאבות היו יחד ט"ו שנים. ע"כ]. ובמדבר קדמות הסיק, שט"ו שעות היו לומדים תורה, וט' שעות מכוונים לבם למקום לחשוב ביראתו ורוממותו ואהבתו ודבוקו בין בחלום בין בהקיץ. וכ"כ בברית עולם (סי' קסה).

עשיו ואלופיו רדפו אחרי יעקב להשיגו ושקעה עליהם השמש מוקדם

איתא באגדת בראשית (פרק מו): עשיו [עם אלופיו. כ"ה בילקוט (שמואל א, רמז 19). ושעליהם נאמר רשעים בחושך ידמו] יצא לרדוף אחר יעקב בעשר שעות, והכניס הקב"ה את השמש, ועשה את היום עשר שעות. והיה עשיו עומד בחושך ודומם, ואינו יודע להיכן לילך, כי לא בכח יגבר איש.

יעקב קרע את הירדן במקלו כמו קריעת ים סוף

במדרש (אגדת בראשית מו, תנחומא ויצא ג ועוד): ידע יעקב שעשיו ממתין לו להורגו, תלה עיניו להקב"ה, ועשה עמו ניסים, ונתן מקלו בירדן ונקרע הירדן לפניו ועבר, שנא' כי במקלי עברתי את הירדן הזה. [ובמדרש רבה איתא שבזכות יעקב נקרע ים סוף. והנה אותו מטה של יעקב היה ביד משה, כדאיתא במדרש בכמה דוכתי. וכ"ה במדרש אגדה (לב, יא) שזה המקל אשר עברו בו ג"כ בני ישראל בים, והוא המקל שישאנו בן דוד].

יעקב אמר 'שיר למעלות אשא עיני' על הר סיני

כתב במגלה עמוקות (פ' תולדות) שיעקב אע"ה צעק בקולו "אשא עיני אל ההרים" בשעה שנעקר הר המוריה ובא לשם, וגם הר סיני בא לשם. [ובפ' ויצא כתב: נעקר הר המוריה ממקומו וקיפל הקב"ה כל ארץ ישראל שירושלים הרים סביב לה תחת יעקב, וגם הר סיני נעקר ממקומו. והראו לו סולם זה, שרוח ה' מפרק הרים. ואז פתח מזמור אשא עיני אל ההרים, עלם שהיה הקב"ה מפרק הרים. ומשבר סלעים, הם נפילת ע' כסאות של האומות].

כיצד נתקפלה כל ארץ ישראל תחת יעקב אע"ה

מפורש במסכת חולין (א:א) שנתקפלה כל ארץ ישראל תחת יעקב אבינו ע"ה, ונשאלת השאלה להיכן הלכו כל הבתים של ארץ ישראל. א. וי"ל שהכוונה על תחתית הארץ, והיא נמתחת ומתגמדת. ואל תתמה שהרי ארז"ל שנקראת ארץ הצבי. וכמו שמתרחבת לאין גבול, כך גם יכולה להתגמד. ב. בזוה"ק הקשו כן, וביארו שהכוונה על ארץ העליונה. (ואפשר דהיינו הך עם התירוץ הקודם, שאותה ארץ עליונה שורה על חתיכת קרקע בתחתית הארץ). ג. החזקוני

היאך יניח אדם ראשו על אבנים לישן עליהם

בשכל טוב (ויצא): "וישכב במקום ההוא" שכיבה נעימה, דא"ר ברכיה אותן האבנים ששם תחת ראשו, ונעשו תחתיו אחת כר ואחת כסת, ומנעימות שכיבתו עליהן.

אברהם אבינו היה כמו אביו של יעקב

יש לשאול מדוע נאמר ליעקב "אלוקי אברהם אביך" שהוא באמת סבו ולא "יצחק אביך". והחיד"א בס' פני דוד (ויצא אות כג) הביא בשם רבינו אפרים עה"ת כ"י, שכתב, "והנה ה' נצב עליו ויאמר, אני אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק". תימה שקרא לזקנו אביו, ולאביו לא קרא אב. ויתכן לומר לפי שיעקב היה בחיי אברהם (ט"ו שנים) שהיה עוסק בתורה ובמצות, והיה מחבבו ביותר, ומרוב חיבה היה קורא אותו בני, לכך הקב"ה קראו אביו. אבל יצחק שהיה אוהב עשו הרשע יותר ממנו לא קראו הקב"ה אביו. ע"כ.

היכן היה בית המדרש של שם ועבר

כיון ששם בן נח היה מלך של עיר ירושלים, א"כ מסתמא בית המדרש שלו היה בירושלים. וכ"כ בס' חכמת התורה למהר"ש קלוגר (פ' וישב), שנראה שבית שם ועבר היה בהר המוריה מקום המקדש. כמו שארז"ל (פסחים פח. יצחק קראו שדה, שנא' יצא יצחק לשוח בשדה. ובסנהדרין צה: אמרו שיעקב אמר עברתי על קום שהתפללו אבתי. וכן אמרו בפסחים שם שיעקב קראו בית). שהאבות הקדושים היו מתפללים בהר המוריה, וקיימא לן (ברכות ו.) במקום רינה של תורה, שם תהא תפלה.

וכי אצל שם ועבר לא יכל עשיו להורגו

ויש ליישב א. משום שהיה תחת האדמה והיה נתון בהיחבא, וכן משמע מהלשון בבראשית רבה (אלבק. פרשה סח): עשה עוד י"ד שנה "מוטמן בארץ" ומשמש לעבר. ע"כ. ומשמע שהיתה מתחת לארץ. ב. בשפתי כהן (כו, מא) כתב, אמר עשו אבי בירכני והיה כאשר תריד, שלא אוכל לשלוט עליו אלא כשיבטלו מעסק התורה, ובודאי כשמע כן הוא לא יבטל, אבל בימי אבלו של אבא יבטל על כרחו שהאבל אסור בדברי תורה אז אהרגה ואוכל עליו. והנה בהדר זקנים (ס"פ תולדות) כתב שעשיו היה מתכנן ליעיץ לישמעאל להרוג את יצחק, ואח"כ יהרוג הוא את יעקב בסתר מבלי שידע שום אדם, ובאותה עעה שחשב כן, עבר לפני מדרשו של שם [אפשר שגם אחרי פטירתו של שם נקרא בית מדרש 'שם ועבר', ועמד עבר בראשה, דשם נפטר 13 שנה קודם]. אמר לו שם (אולי טעות סופר הוא והכוונה

לעבר), רשע מתי חשבת זאת המחשבה הרעה, א"ל עשו מי הגיד לך, א"ל הקב"ה הגיד לי שהיה שם בשעת מחשבתך. ע"כ.

יעקב הגיע לבית שם ועבר לבוש בבגדי המודות של גוי רוכב על סוס

החיד"א (פני דוד ויצא יד) הביא מזקנו בס' בעלי ברית אברהם ממדרש רז"ל בכ"י, שאליפז רדף אחר יעקב להורגו במצות אביו, ויעקב נתחנן אליו ואמר לו שיקח כל אשר לו, ויניחהו ערום ממש להראות לאביו, וכן עשה ונשאר ערום כצאתו מרחם אמו, והיה שם נהר ונכנס יעקב אע"ה בנהר להתחבא שם שהיה ערום. ובעודו בנהר בא פרש אחד רוכב על סוס ופשוט בגדיו וירד בנהר לקרר עצמו, ושבולת הנהר שטפו וחנקו, ואז יעקב אע"ה עלה ולבש בגדי חמודות של הפרש, ורכב על הסוס. ויירא יעקב מאד פן קרובי הנטבע יראוהו ויכירו בגדיו וסוסו ויעלילו עליו והלך תכף ונטמן בבית עבר י"ד שנה. ע"כ. [וביאר החיד"א שבעודו בנהר היה כמה שעות בסכנת חנק ובזה תיקן חלק מחטא אדה"ר, שהאבות הק' קבלו ע"ע ד' מיתות ב"ד לתקן חטא אדה"ר].

יעקב היה לומד תורה בבית לבן ואומר כל ספר תהלים

בב"ר (סח, יא): כל כ' שנה שהיה בבית לבן לא שכב. ומה היה אומר, ריב"ל אמר ט"ו שיר המעלות, מאי טעמיה (תהלים קכד) שיר המעלות לדוד לולי ה' שהיה לנו יאמר נא ישראל, ישראל סבא. ר' שמואל בר נחמן אמר, כל ספר תהלים היה אומר, מה טעם (תהלים כב) ואתה קדוש יושב תהלות ישראל, ישראל סבא.

מדוע טרח יעקב כל כך להשיג את צאן לבן

אלא שצאן זה היו מגולגלות בו נשמות קדושות, ויעקב הציל אותם מהשבי של לבן, ועל זאת היתה המלחמה. כן הביא החיד"א בס' פני דוד (פ' וישלח אות ו) בשם הרב נזר הקודש, שנשמות ישראל היו בצאן לבן, וטרח יעקב עד שמשך כל כח הצאן אצלו וכו', ולבן היה רוצה להחזיר ליעקב וליקח הכל, ופתהו לתת לו עושר, ואם ח"ו היה חוזר נאבד העולם וכו'. ע"כ. והנה לכאן מאותו הצאן שלח לעשיו, ואיתא בשוחר טוב, מלכי תרשיש ואיים מנחה ישיבו (תהלים עב י), יביאו לא נאמר אלא ישיבו, מה שנתן יעקב לעשו. וק"ו מה שאנסו להם האומות שישבו. ע"כ. ולכאן וכי יעקב אע"ה אכפת לו מכמה בע"ח שנחסרו לו. גם איתא במדרש (רש"י לג, יח): ויבא יעקב שלם, שלם בממונו, שלא נחסר מאותו הדורון כלום. ולכאן מה כ"כ צורך בהשלמה של כמה בע"ח, ובפרט שהיו ליעקב אע"ה כמה אלפים של צאן כדאיתא במדרש. ולהנ"ל ניחא טפי.

המטה של יעקב

ערוך מתוך שיעור שנמסר ביום שני פרשת ויצא התשס"ט

כח התפילה, החיות והתקוה, עד האור שלמעלה מכל השגה

והעולם משתנה לכבודו, ואחר שקפצה הארץ בעדו, כעת באים הר המוריה והר סיני לקראתנו (מגלה עמוקות ר"פ ויצא), והוא פוגע ב'מקום', המקום המיוחד שאין לו שום מקום, והוא שורש ועיקר הכל, וה' ניצב עליו, ומראה לו סולם לעלות עליו מעלה אחר מעלה עד כסא הכבוד, בדרגת האדם השלם, והוא משכים בבוקר, ומקדש את אבן השתיה, ומייסד את בית המקדש בית התפילה.

העולם כולו משועבד ליהודי שמקדיש חיו לכבוד מלכותו של אלוהיו

יעקב אבינו הולך לבנות את ביתו, ופניו מועדות לחרן מקום הטומאה בבית לבן, העולם נחשך בעדו ושקעה החמה שעתיים קודם זמנה, והוא הולך חסר כל, לא נותר בידו אלא המטה, והוא נושא עיניו לשמים, ואומר מזמור אשא עיני אל ההרים,

מדוע העולם כולו מתרגש לקראת יעקב אבינו, הארץ מקפצת מלפניו והבאר עולה לקראתו (שוח"ט צא, וע' פדר"א פרק לה) כאשר הולך הוא לבנות את ביתו. אלא שהחיים של יעקב אבינו היו מיועדים רק בשביל גילוי מלכות ה' בעולם, וכל פעולה ותנועה היתה מכוונת לשם כך, וכעת הוא נכנס למקום החושך והקליפות כדי לדלות משם את נשמות ישראל ולהביא לידי מתן תורה ובית המקדש, לכן הבריאה כולה שמחה לקראת התיקון שלה, והראה לו ה' יתברך שאכן הוא יכול להשיג כל זה, ואמר לו שיתאזר ויתאמץ בגבורה מעל כל המכשולות, כי כאשר הקדיש חייו לשם כך, אזי ה' יתברך עימו ואין לו לירא משום דבר.

יצחק מסר ליעקב את המטה שבראו ה' יתברך בבין השמשות

כאשר יעקב הלך לבית לבן מסר לו אביו יצחק את מטה האלקים (ילקוט שמות רמז קסח), הוא המטה שנברא על ידי ה' יתברך בבין השמשות מאבן ספירינון, האבן היקרה והנדירה ביותר בעולם, ונתנו ה' ברוך הוא לאדם הראשון כשהיה בגן עדן, והועבר לחנוך, ואחר כך לאברהם וליצחק ויעקב ויוסף ויתרו, והגיע למשה, עד שנבנה המשכן, שאז החזיר אותו לפני העדות, והיה נוטל אותו בעת הצורך (זרח בשלח דף נא). ויש אומרים שהיה גם ביד יהודה (כמש' חותמך ופתילך ומסך), וביד אהרן (כמש' וישלח את משה), וביד דוד המלך (שנא יקח את מקלו בידו), וביד כל המלכים עד החורבן, ועתיד לחזור לעתיד לבא (ילקוט חקת רמז תשטג).

מדוע הוצרך יעקב אבינו למטה המיוחד

ובמטה הזה השתמש יעקב אבינו לקרוע את הירדן כשברח מעשיו (תנחומים ויבא סימן ג. וכמו שנקרע הים לפני ישראל), ושם בימי הגלות אצל לבן למד תורה לאור השמן שבמטה הזה (פענח רזא ר"פ ויצא). ולכאורה לשם מה הוצרך למטה, והרי השכינה יצאה עימו, והבטיחו השי"ת שהוא הולך עימו בכל מקום, כמו שנאמר "יהנה אנכי עמך ושמרתך בכל אשר תלך", וכי מי שהמלך הולך איתו, צריך איזו סגולה וסיוע?

סימן ודרך לכל בר ישראל לגלות את מלכותו של המלך הגדול

אמנם פרשה זו היא סימן ודרך לכל בר ישראל, שידע ויבין כי נשלח לעולם אך ורק כדי לגלות את מלכותו של המלך הגדול, וכל קורותיו ותולדותיו הם כלים ואמצעים לגלות שם את מלכות ה'. ולפני שנשלחה נפשו לעולם השפל והחשוך, מראה לו ה' יתברך את הדרך והמסלול המוטל עליו, שהוא לחפש ולמצוא את המקום המיוחד שאין בו שום השגה, ולהכין את הכלים להשלמת סוד רצונו יתברך עד שיריד את בית המקדש (כמו שיעקב אבינו ראה את הר המוריה ורר סיני לפני שהלך לחרן לבנות את ביתו), שזוהי היה מוטל על אדם הראשון ביום שנברא, לעמוד בנסיון ולחבר יחדיו את כל העולמות ולהביא את בית המקדש השלישי.

וכאשר היה בגן עדן, מסר לו ה' יתברך את מטה האלקים, כדי שבאמצעותו יקח סיוע ועזר לגילוי המלכות, כמו שר של המלך הנאמן לו בכל לב, שהלך לבקש את מלכותו ולהשיב למלך את הכתר, ולשם כך ניתן לו את שרביט המלך.

ויש במטה הזה סוד עצום ונורא מאד, אך יש בו גם כמה רמזים למעשה, כי היה אפשר לפעול את המופתים בכח אמונה ותפילה, ואף על פי כן רצה ה' יתברך שיקחו את המטה, כדי להתבונן בו בכמה רמזים:

המטה רמז לחבר את הרישא והסיפא

א. הרמז הראשון הוא לקו הנמשך מלמעלה עד למטה, כדי להתבונן תמיד במטה ולא להסיח דעת מחובתנו בעולמנו, ולזכור בכל נשימה ונשימה ובכל תנועה ותנועה שכל מה שנבראנו ונשלחנו לעולם זה רק בשביל לגלות את מלכות ה' יתברך, ולייחד בין

העולמות העליונים לעולמות התחתונים וכו', לחבר את הרישא עם הסיפא, שסופו נעוץ בתחילתו, לעשות אחד מההתחלה אל הסוף ומהסוף להתחלה, לחבר ולייחד את כל מי שנמצא למעלה עם הנמצאים למטה, שזוהו ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, ושם בבית המקדש תיעשה אחדות אחת, שכולם יתקבצו אל מקום אחד, עד התיקון השלם.

ב. הרמז השני הוא לאדם עצמו שנקרא 'עץ השדה', כי המטה היה משתנה ומחליף פנים, והיה נדמה כעץ יבש. לרמז שיתבונן האדם שהוא כמקל יבש שאין לו שום קיום, וכל הברואים כולם הם רק קו קטן (כדוגמת המטה שנדמה כמו קו) בלא דבר, וכאין ואפס, וה' יתברך לבדו מציאות קיימת, והוא מהוה את כל הבריאה בכל רגע מחדש, ונמצא שהאדם הוא אין, ואינו עושה כלום, וכך יתבונן במטה עד שיגיע לענוה, ומה שיעשה יהיה לשם ה' בנקיות. ואז יוכל לייסד את מלכות דקדושה בעולם, שהיא לא תשרה כי אם מכח אמצעים הנפעלים לשם שמיים בשלימות.

ג. הרמז השלישי הוא לענין המשכה, שהמטה דומה לאות ו' כצינור להמשכה מלמעלה למטה (וגם הו' היא לזכור את סוד ההתקשרות, סוד הו' העליונה), כלומר שיראה עצמו רק כמקל וצינור, להשלים את רצונו יתברך (ו' - מוסיף על הראשונים). וגם המעשים שעושה הם רק מאיתו יתברך, ובו עצמו אין כלום, ואף המופתים שיעשה באמצעות המטה, הם מה' יתברך ולא מכחו כלל, ורק ישבח ויודה לה' שבחר בו להיות צינור להשלים רצונו יתברך.

רק אבותינו הקד' ידעו להשתמש במטה

ד. הרמז הרביעי, שהמטה הזה היה דבר נעלם, שנראה מקל פשוט, ומתהפך ומשתנה ומתחלק לכל מיני צורות, ואי אפשר להתקרב אליו כי אם מי שראוי לו, והמטה היה מדבר מעצמו, והיה בו כח לבלוע אחרים, כמו שפרעה פחד שיבלע אותו יחד עם הכסא שלו. וכל זה ללמד, שלא נסתכל על הנראה לעינים (כמו שהמטה נדמה כעץ יבש), כי בעת שנפל האדם בחטא הראשון, וגורש מגן עדן, כבר הקדים ה' יתברך רפואה למכה, ונתן בידו את המטה הזה, שהוא סוד האור הנעלם מכל שכל ותפיסה, דבר פלא ומפליא רעיון, אור שנמשך למעלה מהאצילות (מרישא ולא אחרית), אור ששום שכל בר אנוש שנמצא בתוך גוף מצומצם, אינו יכול להשיג בו, אור שרק משה רבינו ידע להשתמש בו.

ומן ההתבוננות הזו נקח כח ותקוה, לא ליפול לאזלת יד מחמת החושך של העולם, ועוצם הקלקולים, ולא לטעות לחשוב שלא שייך לתקן כל זה, ושכביכול גם בתורה ותפילה לא משיגים הרבה, אלא נדע שישנו וכבר נמצא האור הגדול, שהוא טמון ונעלם עד הזמן שיהיה רצון מלפניו יתברך, שאז יתחילו להשפע כל השפעים לעולם, וביאורי התורה ודעת ה' אמיתית כרצונו יתברך.

להתאזר באמונה שיתגלה אור ה' ויתקן הכק

ה. הרמז החמישי הוא לעט של המלך, גושפנקא דמלכא שכותבת וחותרת, ומיד נמשך ונעשה הכל על פיה, כך כל יהודי ויהודי יהיה אשר יהיה ובאיזה מקום אשר נמצא, יתאזר באמונה, לידע שהכל הוא מכח מה שקיבלנו את מלכותו של המלך הגדול אשר אין עוד מלבדו, וכל מה שעובר כעת הוא אמצעי לגילוי מלכותו בכל מקום ובכל פינה, ואל מלכותו אנחנו מצפים, מלכות אמת שתביא האור לעולם ותגלה מלכותו, ובעת שתחיל מלכות ה' יתברך למלוך, כל אומות העולם יפחדו וירעשו, ויפול על כולם פחד ואימה ממנו יתברך, ותהיה לה' מלכות שאף בריה לא יכולה לתפוס בה, ויראו הכל שהוא יתברך כל יכול, היכול לתקן את הכל ולהפוך הכל לטוב, ולפעול כל הישועות והגאולות.

המטה גם רמז לאדם שהכל אפשרי בכח התפילה

ו. הרמז השישי לכח התפילה, שהוא השרביט שביד כל יהודי, המושך מלמעלה למעלה עד למטה למטה, שזוהו שורש התפילה, שהיא נמצאת במקום הכי גבוה בבריאה שמשם הכל נשתלשל, וממנה נמשכים כל הניסים והנפלאות והטובות. והגם שכל כוונתו לעשות לכבוד קונו, צריך להקדים תפילה בכל צעד וצעד. וזה הראה משה לפרעה, שהכח של בני ישראל הוא כח התפילה, שכל הדברים בטלים מפניו.

האש שנתגלה בסנה תתפשט בכל העולם

וכחו של המטה הזה נראה למשה בסנה, שאמר לו ה' יתברך "מזה בידך ויאמר מטה", כי בעת שה' יתברך נגלה למשה בסנה, לא רצה ללכת מיד לגאול את ישראל, וקשה, שהרי בודאי כל מי שיזכה להתגלות אלוקות נעשה לו מייד ביטול הבחירה, ואיך שייך שיהיה למשה רבינו שאלה, מי אני שאלך אל פרעה וכו', הלא השי"ת נגלה אליו ומצוה עליו וכו', ומה שייך להקשות איזו קושיא על הדברים. אלא שמשם רצה לידע את ההשלמה והתכלית של שליחות זו, ולכן שאל מלפני ה', עכשיו אני אלך מהסנה אל פרעה, ואוציא אותם ממצרים למתן תורה, אך מה יועיל כל זה כשלאחר מכן יהיה נעשה עגל הזהב, ומלחמות, וחורבן בית המקדש הראשון והגלות, וחורבן הבית השני והגלות שאחריו, ואם כן מהי התכלית מכל זה.

וז' יתברך ענה לו סוד, שבשביל להגיע לאמת לאמיתה הזו, נצרכים כל סיבובי הגלויות, שבכל דור חותרים ומחפשים אחר התורה ואחר ה' יתברך ומלכותו, ומכח החיפוש ההולך ומוסיף, מתלבנים הדברים וזוכים להשגת אמת, ומאמת לאמת לאמיתה, ומשם לאמת לאמיתה שבאמיתה וכן עז"ה.

עוד יצא אור גדול ומופלא שיתן תקוה לכולם

ואז אמר לו ה' יתברך, הנה נגליתני אליך בסנה, מתוך אש שלא הבעירה את הסנה, וזה יהיה סימן שישנה אש עליונה כזו, שיכולה ללכת בכל העולם כולו מבלי להשמיד אותו, שזוהו אור גדול ומופלא, שתצא אש שתתלהט ולא תשרוף שום דבר, רק תבעיר את כל הקוצים וכל הדרדרים, המרמזים לצער והיגון וכו' שעוטפים את הכל, ותיתן תקווה לכל הרחוקים, אפילו לפחותים והנמוכים ביותר שהם בבחינת סנה, ומלאים כשלונות ופגמים, ויתוקן הכל.

וזוהו המטה של האמת לאמיתה, שיתגלה ויאיר ויעלה ויבלע את כל מה שהיה לפניו, כמו שהמטה של משה בלע את כל המטות והתנינים האחרים, לרבות כל מה שהוא חיקוי לתורה ולקדושה, ואינו אמת לאמיתה.

ולכן המטה הזה נמסר מאדם הראשון לשאר צדיקים מדור לדור, וממנו התבוננו שלא להסיח דעת מחובתנו בעולמנו, ולעשות הכל בענוה. ובכל המופתים שפעלו, ראו את עצמם רק כצינור לגילוי רצונו יתברך, ומזה נטלו תקוה וחיוזק להתאזר באמונה, שעוד יחזור האור של המטה הזה, דהיינו הניסים והנפלאות שאין בהם השגה בשכל אנושי, ולא כפי שנראה היום בעיני בשר ודם שהכל חשוך ואפל בלי תקוה ח"ו.

כל יהודי ויהודי יחיד בעולמו כיעקב אבינו שדמותו חקוקה בכסא

הכבוד

כל יהודי ויהודי הוא יחיד בעולם כמו יעקב אבינו, י' עקב, יהודי עקב, שגם במקום הנמוך התחתון ביותר מטה מטה, עליו לשאוף לאדם השלם שחקוק בכסא הכבוד, שכל אחד יוכל להביא את גילוי מלכות ה', וגם אם נפל והלך בחשכויות הגלות ונתחרק מכסא המלך, אף משם יכול להתעלות ולהעלות עימו את כל הבריאה ואת כל הברואים ולחקוק בהם הדעת של המלכות ה', בכל דיבור של תורה ותפילה, ובכל רצון אמיתי לראות פני אלקים חיים. וכשהוא הולך לבנות את ביתו, וכן בכל מעשיו וארחותיו, וכל קורותיו ותולדותיו בעולם הזה, מגמתו היא בשביל לבנות את בית ה', כשם שיעקב הלך לחרן כדי לבנות את בית ה' ולא את ביתו שלו, וכל השנים שעבד שם, היו תיקוני הנשמות מעמקי העמקים אל אורו יתברך, כדי שתוכל השכינה להתגלות בעולם, ואז זכה שביתו היה משכן ה' ממש.

וכך על כל יהודי להבין בליבו ובדעתו, אשר הוא משכן לשכינה הקדושה, ובו תלויים כל הברואים כולם מן עולם ועד העולם, ויכול הוא ליחד ליבו ולקשר דעתו אך ורק בתכלית הנצחית של מלכות ה', וילך כגיבור ויעשה ויצליח, כי כשהוא חזק ברצון התכליתי כרצונו יתברך, עד שאין לו נשימה ותנועה זולת מילוי שליחותו בעולמו להשיב את המלוכה אל המלך ולהביא לו את הכתר, ה' יתברך עימו וכל הבריאה משועבדת תחתיו.

העלון יוצא כעת בכמות מאד מוגבלת
ישנו צימאון וביקוש עצום וזיכוי רבים גדול
ניתן להקדיש את העלון
לרפואה שלימה, להצלחה או לעילוי נשמת.
כמו כן לחלוקת העלון באזור מגורכם,
ניתן לפנות למס': 0548434755

© כל הזכויות שמורות

לתגובות הארות והקדשות
054-8434755
m.yam.shlomo@gmail.com

לצילוי נשמת
סעדה בת זוהרה, חנינה בן זוהרא
שלמה בן סעדה, מרגו בת סעדה
בנימין בן זילפה, יצחק אשר בן טגי

ניתן לשמוע את שיעורי מו"ר שליט"א
בטלפון: 02-5-306-506
וכן במערכת קול הלשון